

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 17 czerwca 2024 r.

DIH-2.707.15.2024.CS

DECYZJA DIH-2 Nr 13.2024

Informacje prawnie chronione oznaczono [XXX]

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i w zw. z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)- dalej zwana: „Kpa” oraz w zw. z art. 13 ust. 2, art. 13 ust. 12 i art. 13 ust. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2024 r., poz. 507) i w zw. z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312),

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po rozpatrzeniu odwołania datowanego 26 kwietnia 2024 r. (nadanego 29 kwietnia 2024 r.), złożonego przez PSB-MRÓWKA-MARBUD SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Goleniowie (dalej: „Przedsiębiorca” lub „Strona”) od decyzji Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 15 kwietnia 2024 r. nr POK Nr 5/2023, wymierzającej Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 30 000 zł (słownie: trzydzieści tysięcy zł) za niedopełnienie w okresie od 16 kwietnia 2022 r. do 29 listopada 2022 r. w należących do Przedsiębiorcy trzech punktach sprzedaży węgla, wynikającego z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2024 r., poz. 507), obowiązku sporządzenia i przekazania nabywcy w formie oświadczenia, informacji o kraju pochodzenia węgla, a także:

- 1) dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczypospolita Polska;
- 2) regionie wydobywania węgla i dacie wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;

3) dacie nabycia od kopalni, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczypospolita Polska,
podczas przeprowadzonych łącznie 400 transakcji sprzedaży węgla kamiennego,

postanawia
utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej (dalej zwany: „Zachodniopomorski WIIH”) w dniu 17 listopada 2022 r. zawiadomił Stronę o zamiarze wszczęcia kontroli. W treści zawiadomienia wskazano, że zakres przedmiotowy kontroli będzie obejmował m.in. kontrolę przestrzegania obowiązków wynikających z art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2024 r., poz. 507 - w dacie kontroli Dz.U. z 2022 r. poz. 835) dalej: „ustawa o szczególnych rozwiązaniach”.

W dniu 29 listopada 2022 r. inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego WIIH, działając na podstawie i w ramach upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr WK/U-486/2022, WK/U-487/2022 i WK/U-488/2022 z 28 listopada 2022 r. przeprowadzili kontrolę w trzech należących do Przedsiębiorcy sklepach, zlokalizowanych w [XXX]. Czynności przeprowadzono w obecności kierowników ww. sklepów. Przed przystąpieniem do czynności osobom upoważnionym okazano legitymacje służbowe oraz wręczono upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy. Inspektorzy na podstawie książki kontroli ustalili, że placówka nie jest objęta kontrolą innego organu i dokonali stosownego wpisu.

W momencie wszczęcia kontroli Przedsiębiorca posiadał na stanie i oferował do sprzedaży w ww. sklepach węgiel kamienny ekogroszek Carbon Eko w opakowaniach jednostkowych 20 kg.

Na podstawie okazanych dokumentów i wyjaśnień złożonych w formie oświadczeń kierowników sklepów, stanowiących załączniki do protokołu kontroli z 29 listopada 2022 r. nr WK.8361.459.2022, inspektorzy ustalili, że w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. w kontrolowanych sklepach nie były sporządzane i przekazywane nabywcom oświadczenia o pochodzeniu węgla. Naruszenie obowiązku we wszystkich trzech sklepach, dotyczyło łącznie 400 transakcji sprzedaży.

Strona, zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), dalej: „ustawa o Inspekcji Handlowej”, została pouczone o możliwości

wniesienia uwag bezpośrednio do protokołu lub wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu do podpisu, jednakże z możliwości tej nie skorzystała.

Zachodniopomorski WIIH w dniu 17 listopada 2023 r. postanowieniem wydanym na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), dalej zwanej: „Kpa” zawiadomił Stronę o wszczęciu z urzędu postępowania w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za naruszenie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Jednocześnie organ pierwszej instancji na podstawie art. 189f § 2 Kpa wystosował do Przedsiębiorcy postanowienie, w którym wyznaczył termin 14 dni na przedstawienie dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa powstałego w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. Z uwagi na brak odpowiedzi Przedsiębiorcy, postanowieniem z 8 grudnia 2023 r. Zachodniopomorski WIIH wyznaczył termin zakończenia postępowania na dzień 17 stycznia 2024 r.

W odpowiedzi na powyższe postanowienia, w piśmie z 15 grudnia 2023 r. Strona wniosła o nienakładanie na nią kary pieniężnej lub jej ustalenie w dolnych granicach określonych przepisami prawa. Przedsiębiorca wyjaśnił także, że brak sporządzania i przekazywania informacji o kraju pochodzenia węgla nie wynikał z celowego zaniechania, ale z braku świadomości co do istnienia takiego obowiązku. Zapewnił również, że niezwłocznie przystąpił do realizacji obowiązku w zakresie sporządzania i przekazywania informacji o kraju pochodzenia węgla.

W dniu 16 stycznia 2024 r. w piśmie przesłanym drogą e-mail Strona poprosiła o wydłużenie terminu na przesłanie dowodów potwierdzających usunięcie naruszeń prawa.

W związku z powyższym Zachodniopomorski WIIH kolejnymi postanowieniami z 17 stycznia i 16 lutego 2024 r. przedłużał termin zakończenia niniejszego postępowania (odpowiednio do 16 lutego i 15 marca 2024 r.), a pismem z 19 lutego 2024 r. wezwał Stronę do usunięcia braków formalnych w dotychczasowej korespondencji.

W dniu 28 lutego do Zachodniopomorskiego WIIH wpłynęły dokumenty w postaci upoważnienia dla kierownika jednego z kontrolowanych sklepów, kopii wykazu korespondencji wychodzącej dla trzech kontrolowanych sklepów oraz kopii specyfikacji sprzedaży do paragonu lub faktury dla podanych w dokumentach kontrahentów. W ocenie Zachodniopomorskiego WIIH, powyższe dokumenty nie stanowiły dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa powstałego w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r.

Postanowieniem z 15 marca 2024 r. Zachodniopomorski WIIH przedłużył termin zakończenia niniejszego postępowania do 15 kwietnia 2024 r.

Zachodniopomorski WIIH, decyzją z 15 kwietnia 2024 r. nr POK Nr 5/2023, wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 30 000 zł (słownie: trzydzieści tysięcy zł) za niedopełnienie w okresie od 16 kwietnia 2022 r. do 29 listopada 2022 r. w należących do Przedsiębiorcy trzech punktach sprzedaży węgla, wynikającego z art. 13 ust. 1, 2 i 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, obowiązku sporządzenia i przekazania nabywcy w formie oświadczenia, informacji o kraju pochodzenia węgla, a także:

- 1) dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczypospolita Polska;
- 2) regionie wydobycia węgla i dacie wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;
- 3) dacie nabycia od kopalni, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczypospolita Polska,

podczas przeprowadzonych łącznie 400 transakcji sprzedaży węgla kamiennego.

Pismem z 26 kwietnia 2024 r. (nadanym 29 kwietnia 2024 r.), Strona odwołała się od ww. decyzji Zachodniopomorskiego WIIH, wnosząc o cyt. „uchylenie w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej wymierzenie w niższej wysokości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji”. Przedsiębiorca zarzucił organowi I instancji wymierzenie kary w rażąco wygórowanej wysokości oraz nieuwzględnienie okoliczności faktycznych przemawiających za odstąpieniem od wymierzenia kary pieniężnej lub wymierzenia kary w niższej wysokości, w tym okoliczności dotyczących usunięcia przez odwołującego się naruszenia prawa.

Przy piśmie z 13 maja 2024 r., Zachodniopomorski WIIH przekazał odwołanie Strony Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”).

Prezes UOKiK pismem z 22 maja 2024 r. poinformował Spółkę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca, który wprowadził lub przemieścił na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej węgiel, bez względu na kraj pochodzenia tego węgla, jest obowiązany posiadać i udostępniać na żądanie wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej i naczelnika urzędu celno-skarbowego dokumenty potwierdzające kraj pochodzenia węgla, datę wprowadzenia lub przemieszczenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina, także region wydobywania węgla. Dokumenty przechowuje się przez okres 5 lat od daty wprowadzenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak stanowi art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach przedsiębiorca dokonujący obrotu węglem, przez co rozumie się sprzedaż lub inną formę zbycia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany sporządzić i przekazać nabywcy informację o kraju pochodzenia węgla, a także:

- 1) dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczpospolita Polska;
- 2) regionie wydobywania węgla i dacie wprowadzenia lub przemieszczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;
- 3) dacie nabycia od kopalni, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczpospolita Polska.

W myśl art. 13 ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach informację, o której mowa w ust. 2 sporządza się w formie oświadczenia, do którego mogą zostać dołączone kopie dokumentów potwierdzających prawdziwość zawartych w oświadczeniu danych dotyczących węgla.

Jak stanowi art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający

oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „*Jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”.

Zgodnie z art. 13 ust. 5 ww. ustawy, oświadczenie to zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny oświadczenia, nadany przez przedsiębiorcę składającego oświadczenie;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy składającego oświadczenie, jego siedziby i adresu oraz adresu punktu sprzedaży węgla, jeśli jest inny niż adres siedziby przedsiębiorcy;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy składającego oświadczenie oraz numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, albo numer identyfikacyjny w odpowiednim rejestrze państwa obcego;
- 4) oznaczenie faktury wystawionej przez przedsiębiorcę składającego oświadczenie obejmującej węgiel, którego dotyczy oświadczenie;
- 5) określenie kraju pochodzenia węgla;
- 6) określenie daty wprowadzenia lub przemieszczenia węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia nie jest Rzeczpospolita Polska;
- 7) określenie regionu wydobywania węgla, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Ukraina;
- 8) datę nabycia od kopalni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku węgla, którego krajem pochodzenia jest Rzeczpospolita Polska;
- 9) datę i miejsce złożenia oświadczenia;
- 10) podpis przedsiębiorcy składającego oświadczenie albo osoby upoważnionej do jego reprezentowania.

W myśl art. 13 ust. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca dokonujący obrotu węglem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do przechowywania kopii wydanych i otrzymanych oświadczeń przez okres 5 lat, licząc od dnia ich wydania lub przekazania.

Jak stanowi art. 13 ust. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, kontrolę wykonywania obowiązków określonych w art. 13 tej ustawy prowadzą wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej.

Zgodnie z art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przedsiębiorca, który nie wypełnia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2, podlega karze pieniężnej. Przepisy art. 13

ust. 13 stanowią, że karę pieniężną nakłada wojewódzki inspektor IH w drodze decyzji, do wysokości 10 000 000 zł.

W myśl z art. 13 ust. 14 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, przy nakładaniu kary pieniężnej uwzględnia się rodzaj i zakres naruszenia, wielkość obrotów oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, który nie wypełnił obowiązków określonych w art. 13 ust. 1 lub 2. W związku z tym, że przepisy ustawy o szczególnych rozwiązaniach, nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, zastosowanie ma przepis art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Jak stanowi art. 189f § 2 Kpa, w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

W myśl art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia.

Prezes UOKiK rozpatrując odwołanie oparł się na materiale dowodowym zgromadzonym w tej sprawie tj. protokole kontroli z dnia 29 listopada 2022 r. i aktach kontroli nr WK.8361.459.2022 oraz aktach postępowania administracyjnego Zachodniopomorskiego WIIH. Protokół kontroli jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 § 1 Kpa i stanowi dowód tego, co w nim urzędowo stwierdzono.

Z treści protokołu kontroli bezspornie i jednoznacznie wynika, że w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. w trzech skontrolowanych sklepach nie były sporządzane i przekazywane nabywcom oświadczenia o pochodzeniu węgla. Naruszenie obowiązku dotyczyło łącznie 400 transakcji sprzedaży.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, iż w postanowieniu Zachodniopomorskiego WIIH z 17 listopada 2023 r., wzywającym Stronę do przedstawienia dowodów potwierdzających

usunięcie naruszenia prawa, organ I instancji jednoznacznie wskazał, że usunięciem niniejszego naruszenia będzie poinformowanie we właściwej formie wszystkich nabywców węgla o kraju jego pochodzenia, w odniesieniu do wszystkich transakcji. Reakcją Strony na to wezwanie było przesłanie organowi I instancji dokumentów w postaci upoważnienia dla kierownika jednego z kontrolowanych sklepów, kopii wykazu korespondencji wychodzącej dla trzech kontrolowanych sklepów oraz kopii specyfikacji sprzedaży do paragonu lub faktury dla podanych w dokumentach kontrahentów. Przekazanie tych dokumentów nie stanowi dowodu na poinformowanie we właściwej formie wszystkich nabywców węgla o kraju jego pochodzenia, w odniesieniu do wszystkich transakcji.

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania podzielił stanowisko organu I instancji, że powyższe działanie Strony nie jest równoznaczne z dokonaniem usunięcia naruszenia prawa i jego skutków.

Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie stwierdził, że zgodne ze stanem faktycznym i prawnym było stwierdzenie Zachodniopomorskiego WIH, że strona naruszyła art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. W związku z powyższym organ I instancji był zobligowany do wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, który stanowi że przedsiębiorca, który nie wypełnia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2, podlega karze pieniężnej. Zachodniopomorski WIH wymierzając administracyjną karę pieniężną uwzględnił przesłanki wskazane w art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, tj.:

- 1) rodzaj i zakres naruszenia - niedopełnienie ciężących na Stronie obowiązków ustawowych wynikających z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. w stosunku do 400 transakcji sprzedaży węgla kamiennego,
- 2) wielkość obrotu za rok 2022 - w oparciu o informacje dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Finansów,
- 3) dotychczasową działalność przedsiębiorcy dokonującego naruszenia, czyli fakt, że była to pierwsza kontrola obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, lecz nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich trzech kontrolowanych sklepach,

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że wymierzona kara pieniężna jest słuszna i zgodna z prawem.

Odnosząc się do odwołania Strony, Prezes UOKiK, po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że poza zarzutem wymierzenia kary w rażąco wygórowanej wysokości oraz nieuwzględnienia okoliczności faktycznych przemawiających za odstąpieniem od wymierzenia kary pieniężnej lub wymierzenia kary w niższej wysokości, w tym

okoliczności dotyczących usunięcia przez odwołującego się naruszenia prawa, Przedsiębiorca nie wskazuje jakiegokolwiek przepisu prawa, którego naruszenia miałby dopuścić się organ I instancji.

Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie stwierdził, że zgodne ze stanem faktycznym i prawnym było stwierdzenie Zachodniopomorskiego WIIH, że Strona naruszyła art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. W związku z powyższym organ pierwszej instancji był zobligowany do wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, który stanowi że przedsiębiorca, który nie wypełnia obowiązków określonych w ust. 1 lub 2, podlega karze pieniężnej. Odnosząc się do samej wysokości nałożonej kary pieniężnej, należy podkreślić, iż przepis art. 13 ust. 13 ustawy o szczególnych rozwiązaniach przewiduje wymiar kary do wysokości 10 000 000 zł, zaś Stronie wymierzono karę 30 000 zł, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w trzech kontrolowanych sklepach. Kwota wymierzonej kary, stanowi zatem 0,3% maksymalnej kary przewidzianej wskazanymi przepisami prawa. Analizując wymiar administracyjnej kary pieniężnej, Prezes UOKiK uwzględnił przesłanki wskazane w art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, tj.:

- 1) rodzaj i zakres naruszenia - niedopełnienie ciężących na Stronie obowiązków ustawowych wynikających z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. w stosunku do 400 transakcji sprzedaży węgla kamiennego, dokonanych w trzech sklepach Przedsiębiorcy,
- 2) wielkość obrotu za rok 2022 - w oparciu o informacje dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Finansów,
- 3) dotychczasową działalność przedsiębiorcy dokonującego naruszenia, czyli fakt, że była to pierwsza kontrola obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, lecz nieprawidłowości stwierdzono we wszystkich trzech kontrolowanych sklepach.

Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzaniu postępowania stwierdził, że wymierzona kara pieniężna - zarówno co do zasady, jak i jej wysokości - jest słuszna i zgodna z prawem.

Odnosząc się natomiast do twierdzenia Strony dotyczącego usunięcia naruszenia prawa, ponownie należy zauważyć, że w postanowieniu Zachodniopomorskiego WIIH z 17 listopada 2023 r., wzywającym Stronę do przedstawienia dowodów potwierdzających usunięcie naruszenia prawa, organ I instancji jednoznacznie wskazał, że usunięciem niniejszego naruszenia będzie poinformowanie we właściwej formie wszystkich nabywców węgla o kraju jego pochodzenia, w odniesieniu do wszystkich transakcji. Przesłane organowi I instancji dokumenty w postaci upoważnienia dla kierownika jednego z kontrolowanych sklepów, kopii wykazu korespondencji wychodzącej dla trzech kontrolowanych sklepów oraz kopii

specyfikacji sprzedaży do paragonu lub faktury dla podanych w dokumentach kontrahentów nie mogą być uznane za wypełnienie obowiązku poinformowania wszystkich nabywców węgla o kraju jego pochodzenia, w odniesieniu do wszystkich transakcji, co wskazano już powyżej. Prezes UOKiK po ponownym przeprowadzeniu postępowania stwierdził, że odwołanie Strony jest bezpodstawne i nie zasługuje na uwzględnienie. Strona nie kwestionuje ustalonego stanu faktycznego, tj., że w okresie od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. nie realizowała ustawowego obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Organ odwoławczy wskazuje, że zarówno istnienie obowiązku jak i jego treść nie budzą wątpliwości ani co do zobowiązanego podmiotu ani zakresu przedmiotowego. Strona bez wątplenia jest przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, ponieważ dokonuje sprzedaży węgla na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym od dnia 16 kwietnia 2022 r., czyli od momentu wejścia w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach była obowiązana sporządzić i przekazać nabywcom węgla informację, o kraju pochodzenia węgla zawierającą obligatoryjnie elementy określone wprost w treści art. 13 ust. 4 i 5 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Prezes UOKiK wyjaśnia, że ustawodawca nie określił wzoru oświadczeń, o których mowa w art. 13 ustawy o szczególnych rozwiązaniach. Natomiast, z treści przywołanych przepisów można logicznie wyprowadzić wniosek, że oświadczenie to winno mieć formę pisemną.

Analiza treści art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach prowadzi do wniosku, iż organ administracji orzekając na podstawie tego przepisu nie dysponuje uznaniem administracyjnym, lecz działa w ramach decyzji związanej. Z kolei przepis art. 13 ust. 14 ww. ustawy zawiera przesłanki, które organ zobowiązany jest uwzględnić nakładając karę pieniężną, o której mowa w ust. 13. Prezes UOKiK rozpatrując odwołanie strony, przeanalizował zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pod kątem możliwości odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu na podstawie art. 189f § 1 Kpa. Przepis ten wskazuje wprost, jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Są to:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie w sposób niewątpliwy wynika, że od 16 kwietnia do 29 listopada 2022 r. Przedsiębiorca nie wykonał ustawowego obowiązku

sporządzenia i przekazania oświadczenia o pochodzeniu węgla w stosunku do 400 transakcji, które zrealizowano w trzech sklepach.

Rozważając kwestię wagi naruszenia prawa w danej sprawie, zawsze należy odwołać się do dóbr chronionych naruszoną normą prawną i z tej perspektywy ocenić czy było ono znikome. W tej sprawie naruszony został obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, tj. sporządzenia i przekazania nabywcy oświadczenia o pochodzeniu węgla. Podstawą wprowadzenia m.in. powyższego wymogu jest agresja wojskowa i inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczęta w dniu 24 lutego 2022 r. W tym samym dniu liderzy Unii Europejskiej na specjalnie zwołanym posiedzeniu Rady Europejskiej uzgodnili zakres sankcji do nałożenia na Federację Rosyjską w związku z bezprawnymi działaniami wojennymi. Pakiety sankcyjne obejmują horyzontalne zagadnienia dotyczące większości sektorów europejskiej gospodarki. W szczególności obejmują zagadnienia sektora energii, w tym zakaz inwestycji w rosyjski sektor energetyczny oraz przekazywania technologii dla tego sektora. Dodatkowo wprowadzono zakaz importu towarów z nieuznawanych republik Donieckiej i Ługańskiej, obejmujący również zakaz wwozu węgla kamiennego do Unii Europejskiej. Rzeczpospolita Polska stanowczo potępiła agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, od początku konfliktu zwracając uwagę, że restrykcje będą o tyle skuteczne, o ile powodować będą realne negatywne konsekwencje dla gospodarki i sektora finansów Rosji. Import rosyjskiego węgla pośrednio ma istotny wpływ na bezpieczeństwo Polski także w wymiarze militarnym, gdyż poprzez dopływ funduszy do rosyjskiej gospodarki zwiększa możliwości w zakresie dalszego prowadzenia działań wojennych przeciw Ukrainie. W tym kontekście, stanowi jedno ze źródeł finansowania agresywnej polityki, a jego odcięcie przyczyniłoby się do zmniejszenia możliwości jej realizacji ograniczając także zasoby na prowadzenie wojny oraz także tempo działań wojennych, co także jest celem wprowadzanych sankcji i działań międzynarodowych.

Na podstawie art. 8 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, ze względu na zagrożenie bezpieczeństwa narodowego zakazano wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w określonych sytuacjach przemieszczania węgla pochodzącego z terytorium Federacji Rosyjskiej albo Białorusi. Ustawa o szczególnych rozwiązaniach ustanawiająca powyższy zakaz weszła w życie w dniu 16 kwietnia 2022 r. Regulacje zawarte w art. 13 ustawy o szczególnych rozwiązaniach są jednym z elementów sankcji wymierzonych w import surowców energetycznych z Federacji Rosyjskiej oraz separatystycznych republik obwodu donieckiego i ługańskiego. Obowiązek sporządzenia oświadczenia o kraju pochodzenia węgla i przekazanie go nabywcy ma na celu egzekwowanie zakazu, o którym mowa w art. 8 ustawy o szczególnych rozwiązaniach i zapobieganie wprowadzaniu do obrotu

węgla pochodzącego z ww. źródeł. Jak uprzednio wykazano istnienie obowiązku sporządzania oświadczeń oraz ich treść wynika wprost z brzmienia przepisów art. 13 ust. 2, 4 i 5 ustawy o szczególnych rozwiązaniach.

W związku z powyższym naruszenie obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach nie może zostać uznane za naruszenie o znikomej wadze. Natomiast z treści odwołania wynika, że Strona zaprzestała naruszania prawa, po zakończeniu kontroli i zaczęła sporządzać i przekazywać wymagane prawem oświadczenie o pochodzeniu węgla kamiennego. Powyższa okoliczność nie mogła być zatem znana organowi pierwszej instancji w dacie wydawania zaskarżonej decyzji, jednakże nie wpływa to na poprawność rozstrzygnięcia, ponieważ przesłanki wskazane w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa muszą zostać spełnione łącznie.

W rozpatrywanej sprawie nie ziszcila się również przesłanka obligatoryjnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu wynikająca z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, ponieważ na Stronę za to samo zachowanie nie została uprzednio nałożona prawomocną decyzją administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej. W tym miejscu wypada ponownie wspomnieć, że za naruszenie obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 12 ustawy o szczególnych rozwiązaniach, grozi administracyjna kara pieniężna, a jedynym właściwym organem do jej wymierzenia jest Zachodniopomorski WIIH. W związku z powyższym nie ziszcila się przesłanka uprzedniego ukarania ani spełniania przez tą karę celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna w niniejszym postępowaniu.

Prezes UOKiK przeprowadzając ponownie postępowanie przeanalizował możliwość zastosowania art. 189f § 2 kpa. Przepis ten stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w 189f § 1 kpa, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

Organ odwoławczy, po ponownym przeprowadzaniu postępowania stwierdził, że okoliczności i waga naruszenia prawa w tej sprawie nie budzą wątpliwości. Zważywszy, że ustawodawca nie określił wprost w treści przepisu momentu wykonania obowiązku, słuszne i zgodne z prawem było wydanie przez Zachodniopomorskiego WIIH postanowienia, o którym mowa w art. 189f § 2 Kpa i wyznaczenie Spółce terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających fakt usunięcia naruszenia prawa zaistniałego w okresie od 16

kwietnia do 29 listopada 2022 r. Jak już wskazywano powyżej, dowody przekazane przez Stronę, nie potwierdziły poinformowania we właściwej formie wszystkich nabywców węgla o kraju jego pochodzenia, w odniesieniu do wszystkich transakcji. W konsekwencji przepis art. 189f § 3 Kpa, nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Prezes UOKiK stwierdził, że w tej sprawie nie ziszcili się przesłanki do obligatoryjnego ani fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, o których mowa w art. 189f Kpa.

Z tych względów odwołanie Strony jest bezpodstawne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W związku z powyższym, wymierzoną karę pieniężną należy wpłacić na rachunek Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach, wskazany w treści decyzji Zachodniopomorskiego WIIH z 15 kwietnia 2024 r. nr POK Nr 5/2023 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego rozstrzygnięcia.

Mając jednak na względzie stanowisko Strony, iż karę wymierzono w rażąco wygórowanej wysokości, Prezes UOKiK zauważa, że zgodnie z art. 189k Kpa - organ administracji publicznej (w tym przypadku Zachodniopomorski WIIH), który nałożył administracyjną karę pieniężną, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez:

- 1) odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 3) umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub części;
- 4) umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:

- 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo - administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Działu IVa kpa.

Podstawa prawna pouczenia

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 i 1705); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [XXX]
2. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a